

 “ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА” ЕАД

Ф И Н А Н С О В О Т Ч Е Т
към 31 декември 2012 г.

Съдържание

Годишен доклад за дейността	1 - 5
Финансов отчет:	
Отчет за всеобхватния доход	1
Отчет за финансовото състояние	2
Отчет за паричните потоци	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Приложения към финансовия отчет	5 - 34
Доклад на независимия одитор	в-с

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

Пристанище Варна е регистрирано като еднолично акционерно дружество с държавно имущество с Решение № 2107/17.05.1996 год. на Варненски Окръжен Съд. Основният капитал е в размер на 8 493 571 лева, разпределен в 8 493 571 бр. поименни акции с номинална стойност 1 лв. всяка една.

Към 31.12.2012 год. дружеството се управлява от Съвет на директорите и се представлява от Изпълнителния директор - Данаил Стоянов Папазов.

Настоящия финансово-икономически анализ обхваща основни позиции и резултати от стопанската дейност на "Пристанище Варна" ЕАД, отразена в счетоводните и експлоатационни отчети за 2012 год., като за база за сравнение е използван съответния период на предходната 2011 година.

2. АНАЛИЗ НА ОПЕРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ

2.1 Анализ на производствената дейност.

В резултат на цялостната работа на Ръководството на "Пристанище Варна" ЕАД са постигнати следните основни резултати:

През 2012 г. в "Пристанище Варна" ЕАД са обработени 8 942 хил. тона товари. В сравнение със съответния период на предходната година са обработени с 200 хил. тона по-малко - намаление с 2.2%, в т.ч. намаление на ръст на насипните товари – 4,5%, наливните товари- 6 %,

През отчетния период 61,36% от товарите са в насипно състояние, 8,34% - генерални товари, 12,22% - наливни товари и 18,07% - товари в контейнери.

В края на 2011 г., във връзка с повишаване на инфлационния индекс, завишените цени на дизеловото гориво и ел.енергията, очаквания за проблемни икономически условия и пазарна среда през 2012 г. и настъпили промени в елементите на себестойността на услугите, ръководството на „Пристанище Варна“ ЕАД увеличи договорените цени за основни претоварни услуги . Това осигури 3% ръст в приходите от дейността на дружеството спрямо 2011 г.

Тези резултати са и в резултат на обработения рекорден тонаж зърно, на обработените в повече контейнери, с над 2,5 пъти повече обработени товари на Девня цимент АД, метален скрап, дървен материал и др.

С 2% е намалял дялът в приходите от дейността на стратегическите ни клиенти от Девня (от 24%/2011 г. на 22%/2012 г.) Това се дължи се на неблагоприятните промени в пазара на изнасяните от тях товари.

2.2 Пазарен анализ.

Маркетингова политика

"Пристанище Варна" ЕАД присъства активно на пазара на пристанищните услуги, използвайки своите конкурентни предимства за да привлича нови товари и клиенти, да увеличава едни от най-главните показатели – обработен тонаж и реализирани приходи и чрез подобрене на експлоатационните, технологични, технически параметри на оказваните пристанищни услуги и

ефективни маркетингови действия да увеличава тяхното качество и осигурява изпълнението на производствената си програма.

Основни фактори, оказващи влияние върху резултатите, постигнати през 2012 г.:

- Гъвкава пристанищна политика за привличането на нови товари и клиенти , както и резултатните усилия на клиентите в предлагането на товари за пристанището;
- 3.1% ръст в обработените зърнени храни за износ;
- Благоприятна търговска среда на пазара на износ на дървен материал (200 хил. тона за 2012 и + 58% ръст спрямо 2011 г.) и метален скрап (165 хил. тона и + 47% ръст спрямо 2011 г.);
- обработка на голямо количество зърно с висока приходна ставка/тон (спрямо останалите насипни товари) и високо тарифиращи се генерални товари;
- ръст в контейнерооборота спрямо 2011 г.;
- добро ценово ниво на пристанищните услуги и през 2012 г.;
- реорганизация на работни места, процеси, реконструкция на инфраструктурата, инвестиции в техника, с цел подобряване качеството на пристанищните услуги;

Конкуренти

„Пристанище Варна“ ЕАД е зависимо по отношение на политиката и резултатите си от своите конкуренти, най-вече във Варненския регион. Увеличеният брой частни/концесионирани пристанища и обособени пристанищни кейове отклоняват част от товарите/ клиентите чрез по-ниски цени на услугите си. Силна е конкуренцията на пристанищата Констанца (за зърно и контейнери) и Солун (за контейнери).

„Пристанище Варна“ ЕАД активно използва своите конкурентни предимства (близостта на пристанището до зърно-производителните райони, разполаганост с нагазии; капацитетни възможности за обработка на големи кораби, специализирани контейнерни терминали в двете си съставни пристанища), Непрекъснатата реорганизация на работния процес, осъвременяване на техниката, подобряване инфраструктурата, условията и качеството на услугите повишава удовлетвореността на клиентите и задържането им.

2.3 Изпълнение на инвестиционната програма.

Реализираните инвестиции за 2012 г. са финансирани със собствени оборотни средства. Основна цел е поддържането на висок процент техническа готовност, гарантираща по-високи норми на обработка на товарите, запазване на стабилно финансово състояние и постигане на добри икономически резултати.

2.4 Основни проблеми и рискове.

- Засилена конкуренция на малките варненски пристанища и пристанищни кейове (ПЧМВ, "Булярд");
- Начисляването (в качеството си на държавен/служебен пристанищен оператор) към Държавно предприятие "Пристанищна инфраструктура" на такса (концесионен тип), в размер на 0.20 евро за всеки обработен тон товар (с цел използването ѝ за поддържане и развитие на пристанищната публична държавна собственост);

Пазарната среда за 2013 г.

Световната икономическа криза 2012 г. и нейните ефекти за страната (сривове на международните пазари на търгуваните товари, намаляване на потреблението, намаляване на чуждите инвестиции, забавяне ръста на БВП и пр.), дават своето отражение върху морския бизнес и пристанищата.

Въпреки своята предпазливост, прогнозните данни съдържат редица **рискове**, подчинени изцяло на икономическата рецесия и свързани с:

- бавното и трудно съвземане от кризата на стратегическите и традиционни клиенти на пристанището;
- все още невъзстановените пазари на традиционно работещи се в пристанището товари (силно влияещи се от пазарната конюнктура): метали, товари за строителството, товарите на Девия Цимент и пр.;
- непрекъснатите атаки от клиентите за намаляване цените на услугите;
- неизвестната зърнена реколта за 2013 г.;
- опасност от насочването на клиентите към други пристанища в региона, прилагащи към клиентите силна и агресивна политика на „ниски цени“.

Основните акценти на предприетите от ръководството на „Пристанище Варна“ ЕАД антикризисни мерки, залегнали при разработването на Бизнес-плана за 2013 г. и договарянето на търговската ни кампания с клиентите за 2013 г., което е осъществено през четвъртото тримесечие на 2012 г. са насочени към:

- прилагане на различни маркетинг средства и лостове с цел задържането на стратегическите, традиционните и новоспечелени клиенти;
- привличане на нови товари и клиенти;
- предоставяне на съобразени и разумни облекчени условия при оказването на услугите.

3. ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 187Д И ЧЛ. 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

През 2012 г., Дружеството не е придобило собствени акции чрез обратно изкупуване.

През 2012 година Съвета на директорите на Пристанище Варна ЕАД е получил възнаграждения от Дружеството на стойност 78 хил. лв.

Съвет на директорите на Пристанище Варна ЕАД към 31 декември 2012 г.:

Председател - Кристиан Димитров Кръстев

Заместник-председател – Сергей Петров Лазаров

Изпълнителен директор – Данаил Стоянов Палазов

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет със Заповед № ПД-52/19.03.2013 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е назначен нов председател на Съвета на директорите – Константин Димитров Азов.

4. ИЗБРАНИ ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Финансови съотношения	2012	2011
Рентабилност на приходите (Финансов резултат / Нетен размер на приходите от обичайна дейност)	6,51%	6,75%
Рентабилност на собствения капитал (Финансов резултат / Собствен капитал)	12,10%	11,99%
Коефициент на обща ликвидност (Краткотрайни активи / Краткосрочни задължения)	2,94	2,86
Коефициент на бърза ликвидност (Вземания + Финансови средства / Краткосрочни задължения)	2,39	2,36
Финансови съотношения		
Коефициент на абсолютна ликвидност (Парични средства / Текущи задължения)	1,26	1,28
Коефициент на финансова автономност (Собствен капитал / Привлечен капитал)	3,32	2,83
Коефициент на задлъжнялост (Привлечен капитал / Собствен капитал)	0,30	0,11
Финансови показатели		
Нетни приходи от дейността	55 480	54 061
Нетна печалба	3 795	3 649
Общо активи	40 823	41 156
Общо пасиви	9 453	10 734
Собствен капитал	31 370	30 422

Приходите на "Пристанище Варна" ЕАД се формират от продажбата на услуги от основната дейност – претоварна, складово-експедиционна, услуги от спомагателната дейност и др.

Увеличението на приходите е в следствие:

- Обработените количества товари:
 - увеличения обем на товарите от „Солвей соди“ и „Агрополихим“;
 - увеличен обем на обработените зърнени храни;
 - добро ценово ниво на пристанищните услуги и през 2012 г.;
- Промяна в структурата на обработваните товари;
 - За 12 месеца на 2012 г. са обработени 127 915 TEU контейнери при 122 844 TEU за 2011 г. Увеличението е в резултат на увеличения брой корабопосещения, отделянето на линейните оператори със собствени кораби, създадената организация за обработка на корабите и въведената техника.

5. ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава ярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2012 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие, като по преценка на ръководството предприятието е способно да продължи дейността си като действащо. При тази преценка е взета предвид цялата налична информация за предвидимо бъдеще, но е налице съществена несигурност, която е в зависимост от бъдещите решения на изпълнителната власт на Република България.

Ръководството на дружеството счита, че в средносрочен план - до две години е възможно реализирането на частни концесии върху територията на „Пристанище Варна“ ЕАД, но за следващия период от дванадесет месеца очаква запазване на обема и характера на извършваните пристанищни дейности от дружеството. Започналото обсъждане в Министерството на транспорта и Министерския съвет за териториално преместване и концесиониране на пристанищните съоръжения и дейности е в начален/проектен етап и Ръководството на дружеството предажда, че това ще се отрази върху извършваната дейност, в период от две до пет години.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

Данаил Стоянов Папазов
Изпълнителен директор

Варна, 2013 г.

„ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА“ ЕАД

**ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, приключваща на 31 декември 2012**

Приложения	2012 BGN'000	2011 BGN'000	
Приходи	3	55 480	54 061
Други приходи/(загуби) от дейността, нетно	4	2 863	474
Разходи, за придобиване на имоти, машини и съоръжения	13	15	64
Разходи за материали	5	(8 622)	(8 082)
Разходи за външни услуги	6	(6 835)	(5 500)
Разходи за персонала	7	(35 695)	(34 203)
Разходи за амортизация	13, 14	(2 302)	(2 344)
Други разходи за дейността	8	(885)	(504)
Печалба от оперативна дейност		4 019	3 966
Финансови разходи	9	(46)	(86)
Финансови приходи	10	162	174
Печалба преди облагане с данъци		4 135	4 054
Разход върху печалбата	11	(340)	(405)
Нетна печалба за годината		3 795	3 649
Друг всеобхватен доход:	12		
Печалби от преоценка на имоти, машини и съоръжения			5 944
Данък върху печалбата, отнасящ се за компонентите на другия всеобхватен доход		96	(594)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък върху печалбата		96	5 350
Общо всеобхватен доход за годината		3 891	8 999

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 5 април 2013 г.

Виолета Златкова
Главен счетоводител

Данаил Палазов
Изпълнителен директор

Приложението на страници от 5 до 34 съставлява неразделна част от финансовия отчет.

„ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА“ ЕАД

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
за годината, приключваща на 31 декември 2012

	Приложение	2012 BGN'000	2011 BGN'000
АКТИВИ			
Нетекучи активи			
Имоти, машини и съоръжения	13	19 372	20 029
Нематериални активи	14	53	62
Финансови активи на разположение и за продажба	15	170	170
Общо нетекучи активи		19 595	20 261
Текущи активи			
Материални запаси	16	3 967	3 634
Търговски и други вземания	17	8 168	7 813
Данък върху печалбата за възстановяване	18		89
Парични средства и парични еквиваленти	19	9 093	9 360
Общо текущи активи		21 228	20 895
Общо активи		40 823	41 156
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Основен капитал		8 494	8 494
Неразпределена печалба		3 858	3 718
Резерви		19 018	18 210
Общо собствен капитал	20	31 370	30 422
Нетекучи пасиви			
Дългосрочни банкови заеми	21		859
Пасиви по отсрочени данъци	11	154	372
Финансирания	22	111	138
Дългосрочни задължения към персонала	23	1 979	2 080
Общо нетекучи пасиви		2 244	3 449
Текущи пасиви			
Търговски и други задължения	24	6 344	6 253
Текуща част от дългосрочни банкови заеми	21	860	1 032
Задължение за данък върху печалбата	18	5	
Общо текущи пасиви		7 209	7 285
Общо пасиви		9 453	10 734
Общо собствен капитал и пасиви		40 823	41 156

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 5 април 2013 г.

Виолета Влаткова
Главен счетоводител

Данаил Паразов
Изпълнителен директор

Приложението на страници от 5 до 34 съставлява неразделна част от финансовия отчет

„ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА“ ЕАД

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, приключваща на 31 декември 2012

	2012 BGN'000	2011 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Парични постъпления от клиенти	61 407	56 925
Парични плащания на доставчици	(20 166)	(16 933)
Парични плащания на персонал	(35 560)	(34 116)
Парични наличности, получени от оперативна дейност	5 681	5 876
Получени лихви	12	18
Платени данъци от печалбата	(371)	(771)
Платени данъци (без данъци от печалбата)	(666)	(168)
Изплатени дивиденди	(2 943)	(2 594)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	1 713	2 361
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Закупуване на имоти, машини и съоръжения	(1 072)	(1 437)
Постъпления от дивиденди от активи на разположение и за продажба	100	64
Получени лихви по депозити	55	104
Нетни парични потоци, използвани за/(от) инвестиционна дейност	(917)	(1 269)
Парични потоци от финансова дейност		
Предоставени депозити, нетно	782	1565
Плащания по дългосрочен заем	(1 032)	(1 032)
Платени лихви по заеми	(31)	(68)
Нетни парични потоци от/(използвани за) финансова дейност	(281)	465
Нетно изменение на паричните потоци	515	1557
Парични средства и парични еквиваленти в началото на периода	8 578	7 021
Парични средства и парични еквиваленти в края на периода (Приложение 19)	9 093	8 578

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 5 април 2013 г.

Виолета Златкова
Главен счетоводител

Данаил Папазов
Изпълнителен директор

Приложението на страници от 5 до 34 съставлява неразделна част от финансовия отчет.

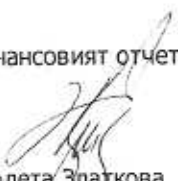

„ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА“ ЕАД

**ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, приключваща на 31 декември 2012**

	Основен капитал	Неразпределени печалби	Резерви	Процентен резерв	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо към 1 януари 2011 година	8 494	3 869	7 075	4 577	24 015
Промени в капитала през 2011 година					
Разпределение на печалбата, в т.ч.:					
<i>за дивиденди</i>		(3 869)	1 277		(2 592)
<i>други</i>		(2 594)			
Общ всеобхватен доход за годината		1 275)	1 275		
Прехвърляне към неразпределена печалба		3 649		5 350	8 999
Салдо към 31 декември 2011 година	8 494	3 718	8 352	9 858	30 422
Промени в капитала през 2012 година					
Разпределение на печалбата, в т.ч.:					
<i>за дивиденди</i>		(3 718)	775		(2 943)
Общ всеобхватен доход за годината		(3 718)			
Прехвърляне към неразпределена печалба		3 795		96	3 891
Салдо към 31 декември 2012 година	8 494	3 858	9 127	9 891	31 370

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 5 април 2013 г.

Виолета Златкова
Главен счетоводител

Данаил Папазов
Изпълнителен директор

Приложението на страници от 5 до 34 съставлява неразделна част от финансовия отчет.

06.04.13

Приложения към финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2012

1 Информация за дружеството

1.1. Учредяване и акционери

„ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА“ ЕАД (Пристанище Варна, дружеството) е акционерно дружество със 100% държавно участие. Първоначално то е регистрирано като дружество с ограничена отговорност през 1991 г. в резултат на отделянето на активите и пасивите на дружеството от Български Морски Флот. През 1997 г. юридическата форма на дружеството е променена на еднолично акционерно дружество („ЕАД“).

Правата на собственика от страна на държавата по отношение на Пристанище Варна се упражняват от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Адресът на управление на Пристанище Варна е пл. „Славейков“ No. 1, Варна, п.к. 9000, България.

1.2. Дейности

Основната дейност на Пристанище Варна е свързана с претоварни услуги, съхранение на товарите и други пристанищни услуги.

Пристанище Варна предоставя и редица други допълнителни услуги, свързани с корабите, като водоснабдяване, осигуряване на телефон, електрозахранване, отдаване за ползване на пристанищни технически средства и др. В структурата на Пристанище Варна влизат две отделни пристанища: Пристанище Варна-Изток, Пристанище Варна-Запад.

Към 31 декември 2012 г. дружеството има 1 621 служители, наети на трудови договори (2011 г.: 1 623).

2. Счетоводна политика

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Пристанище Варна е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2012 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2012 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно трансфер на финансови активи (в сила за годишни периоди от 01.07.2011 г. – приет от ЕК)*. Тези промени са свързани с разширяване на изискванията за оповестяване на данни относно трансферирани финансови активи и операцията с тях, вкл. в зависимост от обстоятелството дали към датата на финансовия отчет отчитащото се предприятие продължава да има участие и отговорност към съответния финансов актив чрез носене на определени рискове, права и ползи, и независимо дали трансферираният актив са отписани или не от отчета му за финансовото състояние.

Приложения към финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2012

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2012 г., няколко стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. Едни от тях са приети за действащи през 2012 г., но за годишни периоди, започващи след 1 януари 2012 г., а други – за годишни периоди, започващи на и след 1 януари 2013 г. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

- *МСС 1 (променен) Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.07.2012 г. – приет от ЕК).* Промяната въвежда изискване за представяне на компонентите на други всеобхватни доходи в отчета за всеобхватния доход в две отделни групи, в зависимост от това дали те потенциално в бъдеще биха могли последващо да се рекласифицират или не към отчета за доходи в текущите печалби и загуби, вкл. и техния данъчен ефект. Променено е и наименованието на самия отчет за всеобхватния доход – отчет за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход

- *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2012 г. – приет от ЕК).* Промяната е свързана с изричното пояснение, че оценката на отсрочените данъци (актив или пасив), свързани с определен актив, следва да се направи през призмата на намеренията на съответното предприятие как ще възстановява инвестираните средства в балансовата стойност на този актив – чрез продажба или през продължаваща употреба. Конкретни правила са дадени в случаите на нетекущи активи, преоценени по реда на МСС 16, но най-вече за инвестиционните имоти, оценявани по справедлива стойност по МСС 40, вкл. придобити по реда на бизнес-комбинации – т.е. приема се презумпцията, че те ще се възстановяват през продажба за целите на определяне на отсрочените данъци. ПКР 21 е инкорпориран в МСС 12, поради което е отменен с датата на влизане в сила на промяната в МСС 12.

- *МСС 19 (променен) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК).* Промените са свързани с плановете с дефинирани доходи и доходите при напускане. Фундаменталната промяна е отпадането на метода на „коридора“ и въвеждането на правилото за признаване на всички последващи оценки (до сега наричани – актюерски печалби или загуби) на задълженията по дефинирани доходи и на плановете от активи в момента на възникването им, през компонент на „други всеобхватни доходи“, както и ускореното признаване на разходите за минал стаж.

- *МСФО 9 (издаден м.11.2009 г. и м.10.2010 г.) Финансови инструменти: Класификация и оценяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г., ревизирано приложение за годишни периоди от 01.01.2015 г. – не е приет от ЕК).* Този стандарт замества части от МСС 39, като установява принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридни договори. Той въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Въвеждат се две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до евентуални промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск).

- *МСФО 12 Оповестяване на участия в други предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК).* Преходни разпоредби – относно прилагането на стандарта за първи път (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – не са приети от ЕК). Този стандарт въвежда изисквания за оповестяване и към информацията в оповестяванията във финансовите отчети относно всички видове участия на отчитащото се предприятие в други дружества и предприятия, вкл. и ефектите и рисковете от тези участия.

- *МСФО 13 Измерване на справедлива стойност (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК на 11.12.2012 г.).* Този стандарт се явява единен източник с методологически насоки, съдържащ прецизирано определение на понятието „справедлива стойност“, правила и методика за нейното измерване, както и по-широки изисквания за оповестяване относно справедливата стойност и нейното измерване за целите на всички МСФО. Той покрива както

Приложения към финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2012

финансовите инструменти, така и нефинансовите активи и пасиви, за които МСФО изискват или разрешават прилагането на справедлива стойност.

- *Подобрения в МСФО (м.май 2012 г.) - подобрения в МСС 1, 16, 32, 34, МСФО 1, (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – не са приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции – разходи по заеми за отговарящи на условията активи, за които датата на започване на капитализация е преди датата на преминаване по МСФО (МСФО 1), разяснения по изискванията за представяне на сравнителна информация (МСС 1), разяснения по класификацията на обслужващо оборудване (МСС 16), отчитането на данъчния ефект от разпределения към притежателите на инструменти на собствения капитал е според изискванията на МСС 12 (МСС 32), междинно отчитане на сегментна информация на общите активи за постигане на последователност с МСФО 8 (МСС 34).

За посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2012 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

- *МСС 27 (изменен 2011 г.) Индивидуални финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК).* Стандартът е преиздаден с променено наименование, като частта от него, която засягаше консолидирани финансови отчети е изцяло обособена в нов стандарт – МСФО 10 Консолидирани финансови отчети. По този начин в стандарта са останали включени само правилата за отчитане на инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия на ниво индивидуални отчети
- *МСС 28 (изменен 2011 г.) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК)*
- *МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне (в сила за годишни периоди от 01.01.2014 г. – приет от ЕК) –* относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и финансови пасиви.
- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и пасиви (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК).*
- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2015 г. – не е приет от ЕК).*
- *МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК).*
- *МСФО 11 Съвместни споразумения (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – не е приет от ЕК).* Преходни разпоредби – относно прилагането на стандарта за първи път (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – не са приети от ЕК).
- *КРМСФО 20 Разходи за отстраняване на инертна маса във фаза производство на открита мина (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – прието от ЕК).*

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с принципа на действащото предприятие, текущото начисляване и историческата цена, модифицирана на определени места с преоценена стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансово отчитане изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно

Приложения към финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2012

обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение 2.25.

2.2. Действащо предприятие

Настоящият финансов отчет е изготвен на база действащо предприятие в резултат на преценка на ръководството, че предприятието е способно да продължи дейността си като действащо. При тази преценка е взета предвид цялата налична информация за предвидимо бъдеще, но е налице съществена несигурност, която е в зависимост от бъдещите решения на изпълнителната власт на Република България.

Ръководството на дружеството счита, че в средносрочен план – до две години, е възможно реализирането на частни концесии върху територията на „Пристанище Варна“ ЕАД, но за следващия период от дванадесет месеца очаква запазване на обема и характера на извършваните пристанищни дейности от дружеството. Започналото обсъждане в Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерски съвет за териториалното пренесване и концесиониране на пристанищните съоръжения и дейности е в начален/проектен етап и Ръководството на дружеството предвижда, че това ще се отрази върху извършваната дейност, в период от две до пет години.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Курсовите разлики, възникващи при уреждане на валутните парични позиции или при отчитането на тези парични позиции при курсове, различни от този, по който първоначално са били признати, се отчитат в печалбата или загубата за съответния период.

Паричните позиции в чуждестранна валута към 31 декември 2012, 2011 са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ. Заключителният курс на българския лев към щатския долар към края на текущия и предходния отчетен период, е както следва:

31 декември 2012:	1 USD = 1.48360 лв.
31 декември 2011:	1 USD = 1.51158 лв.

С въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз е фиксирано съотношението BGN 1.95583 = EUR 1.

2.5. Грешки в предходни отчетни периоди

Грешки в предходни периоди са пропуски, неточности или несъответствия във финансовите отчети на Дружеството за предходни периоди, възникващи в резултат на пропуснатата или неправилно използваната надеждна информация. Това е информация, която е била налична към

Приложения към финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2012

момента на одобрение за издаване на финансовите отчети или такава, за която се предполага, че е било възможно да бъде получена и използвана при изготвянето и представянето на тези отчети. Грешки в предходни периоди могат да възникнат при признаването, оценяването, представянето или оповестяването на елементи от финансовите отчети. Те се коригират ретроспективно като се преизчислява сравнителната информация или началните салда на активите, пасивите и капитала (в случаите, когато са възникнали през предходни периоди, за които не е представена информация във финансовите отчети). Корекцията се отразява в първия финансов отчет, одобрен за издаване след откриването им, като в тях се представя и отчет за финансовото състояние към началото на най-ранния сравнителен период.

2.6. Промени в счетоводната политика

Дружеството променя счетоводната си политика само тогава, когато подобна промяна се изисква от конкретен Стандарт или Разяснение или води до представяне във финансовите отчети на по-надеждна или по-уместна информация за ефекта от операциите, други събития или условия върху финансовото състояние, резултатите или паричните потоци. Промяната в счетоводната политика, произтичаща от първоначално прилагане на нов Стандарт или Разяснение се отразява в съответствие с преходните или заключителните разпоредби на конкретния Стандарт или Разяснение. Когато такива липсват или промените се правят доброволно, те се прилагат ретроспективно като се коригират началните салда на всеки засегнат елемент от капитала или другите сравнителни суми и като се приема, че новоприетата политика се е прилагала винаги. Когато прилага счетоводна политика със задна дата, в своите финансови отчети Дружеството представя допълнителен отчет за финансовото състояние към началото на най-ранния сравнителен период.

2.7. Признаване на приходи и разходи

Приходите се признават до размера на вероятните бъдещи икономически изгоди за Дружеството и доколкото е възможно те да бъдат достоверно измерени.

Приходи от предоставяне на претоварни услуги се признават след завършване на разтоварването, транспортването и натоварването на всеки отделен товар.

Приходи от такси за съхранение на товари се признават за периода, за който се отнасят.

Приходи от лихви се признават при начисляването им, като се отчита ефективната доходност на актива.

Разходите се отчитат в момента на извършването им, като се спазва принципът на съпоставимост между приходи и разходи.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата) и се състоят от разходи за лихви по получен инвестиционен заем, банкови такси и комисионни и отрицателни валутни разлики.

2.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите машините и съоръженията (дълготрайни материални активи) са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка,

Приложения към финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2012

разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

При придобиване на имоти, машини и съоръжения при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се отчитат като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща оценка на имотите, машините и съоръженията е модела на преоценената стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, машините и съоръженията е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 3-4 години.

База за представяне на имотите, машините и съоръженията по преоценена стойност в отчета за финансовото състояние е извършена оценка от независим оценител към 31.12.2011 година.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и съоръжения, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се отписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и съоръжения. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Годишните амортизационни норми по групи активи са определени на база очаквания срок на полезен живот на активите в години, преразгледан към датата на последната преоценка, както следва:

- сгради – 25 г.
- инсталации и съоръжения – 25 г.
- машини и оборудване – 5-13 г.
- подобрения на наети активи – 6 г.
- други – 5-7 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се прегледват в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и съоръженията подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и съоръженията е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв

Приложения към финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2012

и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и превишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "имоти, машини и съоръжения" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други доходи/(загуби) от дейността, нетно" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента "преоценен резерв", отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента "неразпределена печалба" в отчета за промените в собствения капитал.

2.9. Нематериални дълготрайни активи

Нематериалните активи се отчитат в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот за програмните продукти от 5 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от баланса, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "нематериалните активи" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "други доходи/(загуби) от дейността, нетно" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.10. Финансови активи на разположение и за продажба

Финансови активи на разположение и за продажба са с характер на участия в капиталите на други предприятия, в които дружеството не упражнява значително влияние или контрол върху дейността им. Тези финансови активи се оценяват по справедлива стойност, а при липса на възможност за определянето ѝ – по себестройност.

Притежаваните инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия "финансови разходи". Ако се установят такива, обезценката се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако през предходни периоди има формиран положителен резерв за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход). (Приложение 15).

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на "датата на търгуване" на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

Приложения към финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2012

2.11. Материални запаси

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност. Доставната стойност на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до настоящото им местоположение и състояние. Стойността при изписване се определя по метода на средно-претеглената цена. Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с обичайните разходи за осъществяване на продажбата.

2.12. Търговски и други вземания

Вземанията от клиенти се признават и отчитат по справедлива/номинална стойност, намалена с обезценка за несъбираемите суми. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави от ръководството към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в Отчета за всеобхватния доход като „Други разходи за дейността“.

Балансовата стойност на вземанията се коригира чрез използването на корективна сметка, където се натрупват всички обезценки. Последващите възстановявания на обезценките - корекция на начислените разходи за периода, се признават в текущите разходи в статията „Други разходи за дейността“ от Отчета за всеобхватния доход.

2.13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват парични средства в брой, текущи сметки в банки и краткосрочни депозити в банки с първоначален падеж до шест месеца.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност;
- При наличие на банкови депозити с оригинален матуритет над шест месеца, същите не се третираат като парични средства и еквиваленти, а получените лихви по тях - се включват в състава на паричните потоци от инвестиционна дейност.

2.14. Основен/акционерен капитал

Основният капитал представлява капиталът на дружеството, който е регистриран и не подлежи на разпределение.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, дружеството е длъжно да формира и „Фонд Резервен“, като източници на фонда са:

1. най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета или по-голяма част от капитала;
2. средствата, получени като дивиденди от участие в други дружества; средствата, получени над номиналната стойност на акциите и облигациите при издаването им; Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда надхвърлят 25 на сто от номиналната стойност на капитала, отчисленията могат да се преустановят.

Приложения към финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2012

2.15. Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв се формира в резултат на превишението на преоценената стойност над балансовата стойност на даден актив от „имоти, машини и съоръжения“. Натрупаното увеличение, в резултат на преоценки по отношение на даден актив, признато в преоценъчния резерв, се прехвърля директно в неразпределената печалба при неговото отписване от отчета за финансовото състояние (при продажба, ликвидация или безвъзмездно прехвърляне).

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

2.16. Финансирания

Правителствените дарения (финансирания), включително и непаричните, се признават първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че те ще бъдат получени от дружеството и че последното е спазило и спазва условията, и изискванията по тях.

В случаите, когато дарението е предназначено за покриване на разходи, то се признава като приход пропорционално на съответните разходи, за чието компенсиране е предназначено. В случаите, когато е предназначено за придобиване на актив, справедливата му стойност се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива.

2.17. Търговски и други задължения

Задълженията към доставчици и другите задължения се отчитат по историческа цена, която се приема за справедливата цена, и която ще бъде платена за получени стоки и услуги, фактурирани или не на дружеството.

2.18. Лихвоносни заеми

Всички заеми се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в Отчета за всеобхватния доход като "финансови приходи" или "финансови разходи" през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират. Лихвоносните заеми се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.19. Данъци от печалбата

Разходите за данъци, признати в отчета за всеобхватния доход, включват сумата на отсрочените данъци и текущите разходи за данъци, които не са признати директно в собствения капитал или в друг елемент на всеобхватния доход.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения или вземания от бюджета, които се отнасят за текущия период и които не са платени към края на отчетния период. Текущият разход за данък е изчислен в съответствие с приложимата данъчна ставка и данъчни правила за облагане на дохода за периода, за който се отнася, на база на преобразувания финансов резултат за данъчни цели, който се различава от счетоводната печалба или загуба.

Приложения към финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2012

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2012 г. е 10 % (2011 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспадат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда в края на всеки отчетен период и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъци се признават в печалбата или загубата, освен в случаите, когато възникват във връзка операция или събитие, което е признато, в същия или друг период, извън печалбата или загубата в друг всеобхватен доход или директно в собствен капитал. В този случай и отсроченият данък се посочва директно за сметка на друг всеобхватен доход или собствен капитал, без да намира отражение в печалбата или загубата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31.12.2012 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10 % (31.12.2011 г.: 10 %).

2.20. Доходи на персонала

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане или други дългосрочни възнаграждения и планове за възнаграждения след напускане или под формата на компенсация с акции или с дялове от собствения капитал.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фондове „Пенсии“, фонд „Общо заболяване и майчинство“, фонд „Безработица“, фонд „Трудова злополука и професионална болест“, фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“, както и за допълнително задължително пенсионно осигуряване (универсални и професионални пенсионни фондове) - на база фиксираните по закон проценти и няма друго допълнително правно или конструктивно задължение за доплащане във фондовете в бъдеще. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи на персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в печалбата или загубата в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени

Приложения към финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2012

изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удъръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползаното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Колективния трудов договор (КТД) работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 7 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби – печалбата или загубата.

Разходите за минал стаж се признават веднага в печалбата или загубата.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита и се признават незабавно в печалбата или загубата за периода, в който възникват.

Измененията в размера на задълженията на дружеството към персонала за обезщетения при пенсиониране, вкл. и лихвата от разгръщането на сегашната стойност и признатите актюерски печалби или загуби, се отчитат към „разходи за персонала“ в отчета за всеобхватния доход.

2.21. Разходи за заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията (квалифициран) актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията (квалифициран) актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията (квалифициран) актив, се определя чрез коефициент (норма) на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на дружеството, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията (квалифициран) актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията (квалифициран) актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и са в ход дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Приложения към финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2012

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

2.22. Финансови инструменти

2.22.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: „Заеми (кредити) и вземания“ и „Активи на разположение и за продажба“. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на „датата на търгуване“ - датата, на която то е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: търговски и други вземания, пари и парични еквиваленти от Отчета за финансовото състояние (Приложение 17 и 19). Лихвеният доход по „кредитите и вземанията“ се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), към статията „финансови приходи“. На датата на всеки финансов отчет дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията.

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач.

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват по:

- справедлива стойност - за дружества, чиито книжа са борсово котиращи. Справедливата стойност на тези активи се определя чрез прилагане на борсова цена „купува“ от последния месец към датата на отчета за финансовото състояние, или по изключение;